

beheer & verhuur synagoge ◀
www.synagogewinsum.nl ◀

▶ projecten rond joods erfgoed
 ▶ www.sjoelplein.nl

de winsumse sjoel

zeventig jaar na dato

Nog voor het einde van de meimaand is hier al de tweede uitgave van *De Winsumse sjoel* in 2012. Daar-in kijken we samen met onze culturele commissie terug op het verloop van de activiteiten van het afgelopen jaar, want die ervaringen tellen mee bij het smeden van nieuwe plannen voor het komend seizoen. Maar eerst wacht de oude sjoel nu een periode van zomerse rust. Voor de enkele nieuwsgierige passant/toerist kunnen de deuren natuurlijk altijd open maar verder wordt het stil op en rond het Sjoelplein, zeker nu ook de nieuwbouwactiviteiten op het naastgelegen bouwcomplex op 'non'-actief staan.

In de zomer van 2011 was Sara Tromp-Frank zo'n nieuwsgierige bezoeker van onze toen net gerestaurerde kleine sjoel. Ze kwam er voor uit Amsterdam. Onlangs verscheen er een film over het leven van deze inmiddels honderdjarige schilderes van Gronings Joodse afkomst. De film is gemaakt door TOF-Media, op 28 mei om 17.30 uur te zien op OOG-tv en daarna via 'Uitzending gemist' of: <http://www.groningsjoodseerfenis.nl> Herdenken, herinneren, doorvertellen ... de meimaand wordt er door gekenmerkt. Toch is het voor Winsum ditmaal ook de voorbode van de diepdroevige gebeurtenis die zich hier zeventig jaar eerder - in de zomer van 1942 - heeft afgespeeld. Want op 1 juli 1942 vindt hier in een politiecel te Winsum het drama plaats rond de zelfmoord van de Usqueder veehandelaar Samuel van der Hal. Nog diezelfde zomer worden eerst de Winsumer Joodse mannen weggevoerd en in het najaar volgen de vrouwen en kinderen. Dit alles laat zich zeventig jaar later, ook anno 2012 nog steeds heel, heel lastig doorvertellen. En dan nog ... Sara Tromp-Frank zegt daarover in de film: "Ook al probeer ik het allemaal zo goed mogelijk door te vertellen als ik maar kan, niemand kan het echt begrijpen zoals ik het voel."

sjoellezing 2012

Op 16 april besprak onderwijskundige mw. Betty Hui-zinga haar onderzoek naar de behandeling van de Holocaust in het onderwijs gedurende de eerste vijftig jaar na het einde van de oorlog. Die bespreking was vooral bedoeld als springplank voor vragen en idee-uitwisseling na afloop over de zorg om de overdracht in de 21^e eeuw. Welke andere accenten kunnen die overdracht levend houden en er toe bijdragen dat de groeiende afstand tot hetgeen we herdenken wordt gecompenseerd door de herinnering aan het gebeurde te versterken en de reflectie daarop vooral ook eigentijds te houden? Film, toneel, getuigenissen en exposities zijn de aangewezen middelen ter ondersteuning van die moeilijke taak waar het onderwijs voor staat.

klein cadeau

Dit voorjaar nam samenwerkingsschool 'Op Wier' uit Ezinge het ambassadeurschap van de Winsumse sjoel over van 'De Wierde' uit Winsum. Daarbij gaven twee meisjes uit groep 8 van 'De Wierde' een boekje mee aan de nieuwe ambassadeurs. Het betrof het boekje 'Ik ben er nog' van Debby Petter. De beide meisjes hadden de schrijfster van het boekje gesproken toen zij in Winsum was en zij hadden de nieuwe ambassadeurs hierover verteld. Zo gaat het boekje, dat geschreven is aan de hand van het poëziealbum van de moeder van de schrijfster, voortaan mee in de koffer van school tot school en kan een bron van inspiratie zijn voor ieder die de inhoud ervan tot zich door laat dringen.

tussenevaluatie pilot 'filosofie'

De eerste serie van vier gastlessen filosofie in de Winsumse sjoel is afgerond. Voor de leerlingen die na de zomervakantie naar het voortgezet onderwijs gaan, betekende de lessen een verkorte kennismaking met het terrein van de filosofie. Voor de andere leerlingen volgen na de zomer nog twee lessen, waarbij er meer aandacht komt te liggen bij 'zelfwerkzaamheid'.

Dit voorjaar deden twee scholen mee aan de lessen, na de zomer sluit zich waarschijnlijk een derde school aan. Het gaat dan nog steeds om een pilot waarbij scholen, leerkrachten en gastdocenten een gezamenlijk experiment aangaan, waarvoor de uiteindelijke werkvorm nog moet worden vastgesteld. Toch groeit de belangstelling voor deze aanzet tot zelfstandige meningsvorming, waarbij de leerlingen te midden van hun klasgenoten stapsgewijs *logisch leren denken* en *inzicht verwerven*.

de agenda

juni t/m september 2012

zaterdagmiddag 8 september

Open Monumentendag 2012 met dit jaar als thema: *Groen van Toen*. Het programma voor Open Monumentendag 2012 wordt in samenwerking met de gemeente Winsum in de zomermaanden verder uitgewerkt. Nadere informatie volgt via de media.

vrijdagavond 21 september

Filmhuis Sjoelplein brengt na de zomervakantie opnieuw een serie films. De data kunt u vast noteren: vrijdag 21 september, donderdag 18 oktober, vrijdag 16 november en donderdag 13 december.

locatie : Winsumse sjoel
aanvang : 20.30 uur
toegang : € 5,-
reserveren : info@sjoelplein.nl

In de herfstvakantie staan er ook twee films voor de jeugd op het programma en wel op woensdagmiddag 24 en vrijdagmiddag 26 oktober. Programma, aanvangstijd en entreekosten worden in de loop van september bekend gemaakt.

'opendeur' concert

Op 20 mei vond het laatste Sjoelpleinconcert van dit seizoen plaats. Het aantal bezoekers bleef ditmaal beperkt, maar dat had alles te maken met het feit dat het concert gepland stond op de laatste dag van het Hemelvaartweekend en dat het voor het eerst sinds tijden ook echt prachtig voorjaarsweer was. De sfeer in de sjoel was er niet minder om. De deuren konden open en de musici musicerden intens en kleurrijk en vertelden ook over de inhoud van de gekozen muziek. Het programma werd overtuigend gebracht door Eske Tibben (zang), Marrich Noordmans (sopraan- en altsaxofoon) en Marta Fernandez Lagawe (piano). Zij speelden werk van Marius Flothuis, Francis Poulenc, Gabriel Fauré, Claude Debussy en Keri Degg.

Het concert kwam tot stand in samenwerking met Peter Stam, coördinator Chambermusic aan het Prins Claus Conservatorium. Na de zomer hopen we deze samenwerking te kunnen continueren, zodat de concerten kunnen uitgroeien tot een culturele impuls op het Hogeland. Een impuls die naast aandacht voor de muziek en de opstartende musici ook aandacht vraagt voor het schaarse Joodse erfgoed en de toegevoegde waarde voor zowel de spelers als het publiek van het verhaal achter deze bijzondere speellocatie.

vrijheid geef je door

Een prachtig taaldrukproject onder leiding van Lambert Fortuin en Romke Visser voor de groepen 8 van tien basisscholen eindigde met een expositie in het gemeentehuis in Winsum, die tot en met 11 mei te bezichtigen was.

Lambert Fortuin met leerling in taaldrukatelier OBS Tiggeldobbe in Winsum

Taaldruksels op de expositie in het gemeentehuis van leerlingen van CBS Ichtus uit Baffo

filmhuis sjoelplein

De eerste serie van vier films begin 2012 krijgt gezien de vele belangstellenden uit de regio na de zomervakantie een vervolg. Te beginnen met een viertal films in de periode van september tot en met december. Ook voor de jeugd zullen er in de herfstvakantie ditmaal twee films op het programma staan.

Het filmprogramma blijkt een waardevolle aanvulling op het culturele aanbod in de regio en daarmee een geschikte vorm om de voormalige synagoge onder de aandacht te brengen van velen. In een van de vier films zal ditmaal ook een Joods thema centraal staan. Het laatste nieuws over het nieuwe filmprogramma kunt u vinden op onze website: www.sjoelplein.nl

vragen, opmerkingen, donateur worden ?

Bekijk website www.sjoelplein.nl of neem contact op met het secretariaat van St. Een Joodse Erfenis:

e-mail: info@sjoelplein.nl, telefoon: 0595-441671

Nieuwsbrief *de winsumse sjoel* is een gezamenlijke uitgave van St. Behoud Synagoge Winsum en St. Een Joodse Erfenis en verschijnt vanaf 2011 viermaal per jaar in de maanden maart, juni, september en december. Op de website vindt u alle eerder verschenen nieuwsbrieven.